

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13 и 89/16) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2019. ГОДИНУ ДЕМОКРАТСКОГ САВЕЗА

Број: 03-07-6-284/20
Сарајево, 30.06.2021. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Демократског савеза за 2019. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину, утврђено је да је Демократски савез прекршио одредбе члана 4. став (1), члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горњих напомена, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Демократског савеза за 2019. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја проведена је у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Демократски савез се финансирао из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	19.100,41	23,34
2.	Прилози физичких лица (3-а)	38.320,00	46,83
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	7.920,00	9,68
7.	Приходи из буџета (3-ф)	16.489,92	20,15
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	81.830,33	100,00
II	Остали приходи и друго	0,00	0,00
	Извори финансирања (I+II)	81.830,33	100,00

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 71.738,64 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Демократски савез. Скраћени назив странке: ДЕМОС.

Демократски савез је уписан у регистар код Основног суда у Бањој Луци рјешењем број: Рп-6/18 од 24.12.2018. године.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, улица Краља Петра I Карађорђевића бр. 109.

Лице овлашћено за заступање странке је Недељко Чубриловић, председник странке.

Лице овлашћено за подношење финансијских извјештаја за 2019. годину је Ранка Мајсторовић-Ербез.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину, организациону структуру Демократског савеза чине:

- Главни одбор у Бања Луци,
- 6 градских одбора и
- 12 општинских одбора.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Демократског савеза за 2019. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Демократског савеза обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Преглед и контрола финансијског извјештаја Демократског савеза обавља се први пут.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Демократски савез прекршио је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала трошкове у износу од 71.738,64 КМ.

Демократски савез је у Плану прихода и расхода за 2019. годину планирао расходе у укупном износу од 115.000,00 КМ.

Анализом плана прихода и расхода утврђено је да Демократски савез није сачинио план на прецизан начин, да није планирао све врсте трошкова, док се код појединих врста трошкова није придржавао плана расхода, како слиједи:

- Странка није планирала трошкове пореза и др. обавеза, трошкове воде и канализације и трошкове превоза. У пословним књигама странка је исказала трошкове пореза и др. обавеза у износу од 1.221,66 КМ, трошкове воде и канализације у износу од 603,12 КМ и трошкове превоза у износу од 300,00 КМ.
- Странка је планирала трошкове набавке материјала и средстава у износу од 2.000,00 КМ. Увидом у пословне књиге утврђено је да су трошкови канцеларијског материјала износили 782,11 КМ, као и да је странка извршила набавку рачунара у износу од 1.756,00 КМ, односно укупно 2.538,11 КМ.

С обзиром да странка средства није утрошила у складу са планом расхода за 2019. годину, прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

b) Демократски савез је прекршио одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја и додатне документације, утврђено је да Демократски савез није евидентирао промет готовине путем благајне, није водио правилне и потпуне евиденције о приходима, расходима и обавезама и није попунио обрасце годишњег финансијског извјештаја у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник), чиме је прекршио рачуноводствене прописе и одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Демократски савез није доставио све обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину одштампане у ПДФ формату из апликације ФИ ЦИК БиХ, чиме је прекршио одредбе члана 3. став (1) Правилника.

Демократски савез је годишњи финансијски извјештај поднио путем апликације ФИ ЦИК БИХ дана 30.03.2020. године, те је годишњи финансијски извјештај заједно са копијом Завршног рачуна за 2019. годину доставио дана 01.04.2020. године и у чврстој копији.

Међутим, увидом у годишњи финансијски извјештај утврђено је да странка није доставила одштампане обрасце 4.2 (трошкови пропаганде) и 5 (обавезе странке) финансијског извјештаја у ПДФ формату из апликације ФИ ЦИК БиХ, већ је исте на достављеним обрасцима попунила руком.

- (2) Демократски савез није у обрасцу 2.1 (преглед стања благајне) финансијског извјештаја исказао промет остварен путем благајне странке, чиме је прекршио одредбе члана 12. Правилника.

Увидом у пословне књиге, утврђено је да странка није евидентирала благајну као ни промет готовине остварен путем благајне¹.

Контролом промета извода са трансакционог рачуна број: 5551000041728980 код Нове банке, утврђено је да је странка вршила полог пазара-готовине прикупљене на име чланарина и донација од физичких лица у укупном износу од 35.400,00 КМ. Увидом у благајничке извјештаје, утврђено је да је странка водила помоћну књигу благајне, али да промет остварен путем благајне није евидентирала у пословним књигама.

- (3) Странка је на обрасцу 3-е (неновчане донације и рачуни које странка није имала обавезу да плати) годишњег финансијског извјештаја исказала донацију у виду бесплатно уступљеног пословног простора у износу од 7.920,00 КМ. Странка у пословним књигама није евидентирала приходе од неновчане донације у износу од 7.920,00 КМ.

- (4) Демократски савез није успоставио потпуне и тачне евиденције о расходима странке, те их није правилно исказао у финансијском извјештају, чиме је прекршио одредбе члана 21. и 22. Правилника. Поред наведеног, утврђено је да је странка у пословним књигама трошкове закупа евидентирала у моменту плаћања, а не у моменту настанка трошка.

---

¹ У бруто билансу на дан 31.12.2019. године који је достављен Централној изборној комисији Босне и Херцеговине дана 09.10.2020. године није исказан аналитички конто благајне. Странка је накнадно, дана 04.06.2021. године, доставила аналитичку картицу главне благајне –конто 2460.

Наиме, странка на обрасцима 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) финансијског извјештаја није аналитички исказала трошкове закупа по организационим дијеловима странке, него је укупне трошкове закупа у износу од 21.906,45 КМ, као и трошкове електричне енергије у износу од 3.942,46 КМ исказала на нивоу Главног одбора странке, чиме је прекршила одредбе члана 7. став (2) и члана 22. Правилника.

1. Служба за ревизију је утврдила да су трошкови закупа исказани у мањем износу у односу на податке из уговора о закупу за сљедеће организационе дијелове: Градски одбор странке Градишка у износу од 1.632,00 КМ², Градски одбор странке у Добоју у износу од 11,38 КМ³, Општински одбор странке Сребреница у износу од 150,00 КМ⁴ и за Општински одбор странке у Лакташима у износу од 150,00 КМ⁵, односно укупно 1.943,38 КМ.

2. Странка није евидентирала у пословним књигама и исказала у обрасцу 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) годишњег финансијског извјештаја трошкове закупа пословног простора у власништву општина Билећа и Теслић.

-Увидом у акт Општине Билећа, број: 11.02/012-753/20 од 25.05.2020. године, утврђено је да је странка користила пословни простор у власништву Општине Билећа уз мјесечну закупнину од 125,29 КМ, што годишње износи 1.503,48 КМ⁶.

-Према подацима из акта Општине Теслић, број: 05-37-1.73/20 од 28.05.2020. године, утврђено је да је странка користила пословни простор у власништву Општине Теслић уз мјесечну закупнину од 23,05 КМ, односно 276,60 КМ годишње.⁷

3. Трошкови закупа настали по основу бесплатног кориштења пословног простора у износу од 7.920,00 КМ, нису евидентирани у пословним књигама и нису исказани на обрасцу 4.1 финансијског извјештаја.⁸

(5) Странка није успоставила правилне евиденције о својим обавезама и није попунила образац 5 (обавезе) годишњег финансијског извјештаја у складу са одредбама члана 24. Правилника.

Странка је на обрасцу 5.2 (остале обавезе) исказала обавезе на дан 31.12.2019. године у износу од 7.431,56 КМ.

Увидом у апликацију ФИ ЦИК БиХ утврђено је да странка у обрасцу 5.2 није навела податке о датуму обавезе.

² Уговор о закупу са Агенцијом за посредничке, информатичке и финансијске услуге, Бања Лука.

³ Уговор о закупу пословног простора са Градом Добој.

⁴ Уговор о закупу са Милом Јањићем за Општинску одбор Сребреница.

⁵ Уговор о закупу пословног простора са Миленком Игњатић за Општинску одбор Лакташи.

⁶ У акту Општине Билећа наведено је да није било уплата закупнине од стране Демократског савеза закључно са 25.05.2020. године.

⁷ Уз акт је достављен и Уговор о закупу пословног простора број: 02-374-7/19 од 28.01.2019. године. У акту је наведено да није било уплата на име закупнине током 2019. године, те да укупни дуг странке закључно са 31.12.2019. године износи 276,60 КМ.

⁸ Изјава „L.T.G. Company“ д.о.о. од 08.10.2020. године.

Поред наведеног утврђено је да странка у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није исказала сљедеће обавезе:

- Према подацима које је доставила Општина Билећа, обавезе странке по основу закупа на дан 31.12.2019. године износиле су 1.503,48 КМ. Странка није евидентирала у пословним књигама и није исказала на обрасцу 5 финансијског извјештаја обавезу према Општини Билећа.
- Странка није евидентирала у пословним књигама и није исказала на обрасцу 5 обавезе по основу закупа на дан 31.12.2019. године према Општини Теслић, а које су према подацима које је доставила ова општина износиле 276,60 КМ.
- Контролом пословних књига, аналитичких картица обавеза утврђено је да је странка имала неизмирене обавезе према сљедећим добављачима, које није исказала на обрасцу 5.2 (остале обавезе) финансијског извјештаја: Хотел Босна у износу од 28,50 КМ, Град Добој у износу од 11,11 КМ и Водовод Добој у износу од 24,40 КМ.

Служба за ревизију је утврдила да странка на аналитичким картицама обавеза према добављачима има исказане претплате на дан 31.12.2019. године, што указује да странка није правилно евидентирала своје трошкове и обавезе. У пословним књигама исказане су претплате код сљедећих правних лица: Електродистрибуција у износу од 31,88 КМ, Телекомуникације у износу од 43,35 КМ, Водовод и канализација у износу од 74,51 КМ и 10,66 КМ, Зворник стан у износу од 4,75 КМ и Елта кабел у износу од 19,08 КМ.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Демократском савезу да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да план утrophка средстава сачињава на прецизан начин и да финансијска средства странке троши у складу са планом,*
- *да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне евиденције о својим приходима, расходима, обавезама и новчаним токовима и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Демократски савез доставио је примједбе на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину. У својим примједбама странка није навела и аргументовала чињенице којим би оспорила налазе ревизије из Прелиминарног извјештаја, па су тиме налази у коначном извјештају остали непромјењени.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Ревизор

Невенко Андан, овл.ревизор

Шеф Службе за ревизију

Мр сц. Хасида Гушић